

Մանգոյանի Էփեմար

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԷ ՎԷ ՄԻՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻ Է

ԳԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

1866 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 21 ՃԻԻՄԱ

ՆԻՒՄԵՐՈ 180

Մանգոյանի Էփեմար հաճախող 6 հազար անհատ 300
հազար փողով, անհատ գրքերի, բոլոր փառաբանների
հիշատակ օլարագ, 200 դր. օլարագ, արժեք 100 դր. օլա-
րագ, վե նիւսիտի տախի 50 ար փառաբանութեամբ արք:

Իլանտիքն պէճեր սալթըն իշն, պի-
րինճի տէֆատա 5, իքրինճի տէֆատա 2,
վե իւշիւնճիւ վե սայիր տէֆատա 1
եր զուրուշ արնանագ արք:

Մէքթուպ վե սայիր, Պէյ-օղլունտա տօղթու 40 տա
167 նիւսիտի տախիտէ ԼԷՎԱՏՏԸ ՀԵՐԱՆՏ ԹԱՊԵ-
նէսիտէ, Կարապետ 8. Փանոսեանէ կէօնտէրիւնէ քարո:

ԲԵՍՄԻ ԹԵԼԵԿՐԱՖ ՕՍՄԱՆԼԸ ՖՕՆՏՈԼԱՐԸ

Փարիս, 51 հոկտեմբեր.

Էսնամը Ումուդիյե	աշըւոր 51-23
» » »	գարանտը 51-
1863 սէնտի իսթիգրադը	252
1865 » » »	248

ՀԱՎԱՏԻՍԹԸ ՏՈՒՆԻԼԻՑԸ

Բրէնս Դարը հազրէթլէրի, նապը քի
չիմտիյէ գատար պէնանընա տէֆամ իւ-
լէտիք, Ֆէվզ Էլ ատէ հիւրմէթ վե իւ-
թիֆաթ մագհար պուրուսուգտան
սօնրա, պու չարչէմպի հիւնիւ Պիւ-
րէշէ Եօլմու օլմուշ տուր:

Միւշարիլէյ հազրէթլէրի հազգըն-
տա Եազըմմըն պազը շէյլէրի տախի պու
հիւն զեքը իտէրիլ:

Բրէնսի միւշարիլէյին Տէվլէթի ալի-
յէ թարաֆընտան թաստիգ գըլնաճաղըն
Պիւքրէշտէ սայիր գօնսօլսար թէպրիք
իթմիշ իքէն, Բուսիա գօնսօլսունուշ
թէպրիք իթմէտիլինի, թէլէկրաֆ հա-
վատիսի օլարագ պիլտիլմիշ իտիք. Էրպա-
պը տիգգաթ պուրատա շու խուսուստա
զուհուրա կէլէճէք հալէ, Եանի պուրա-
տա Բուսիա սէֆարէթիւնէսի թարա-
ֆընտան թէպրիք իտիլիպ իտիլմէյէճի-
նէ պէլէմէքտէ իտի. չիւնքի թէպրիք ի-
տիլմէտիլի թագտիրտէ, պիր կիւն պիր
գըլ ու գալէ սէպէպիյեթ վիւրէճէ կիւն
թիմալտէն խալի տէյիլ իտի. հալ պու քի
օլ ճիհէթլէ տախի պիր իլննք գալմամըն
տըր, չիւնքի թարաֆէյնտէն րէսմի թէպ.
րիք վե թէշէք քիւր իճրա գըլնմըն տըր:

Բրէնս հազրէթլէրի Բուսի Բաթրիք-
իւնէսինէ կիթտիլլէրինտէ, Գուգա պէյ
գէմանընտա Պիւքրէշտէն թարտ իտիլէն
արհիմանտրիթ Գլէօրուլու Էֆէնտի ճէ-
նապլէրի թէրճիւմանըգ իթմիշ օլուպ:

վե միւշարիլէյ հազրէթլէրի Դարը քիլնտէյէ
ինտիլլէրինտէ, Բրօթէպման օլուուլու
իշն սօֆուլուգ իթմէնէրէք հէր տու-
անը ատէթա պիր Բուսի կիլի տիլնէտիք.
տէն պաշգա, մուգատտէն թասպիլլէրի
տախի պուս իյլէմիշ տիր:

Թարաֆը Էշրէֆի հազրէթի բատի-
շահիտէն, Բրէնսի միւշարիլէյին 173 պին
ղուրուշ գըլմէթինտէ պիր գըթա տախի
էնթիլէ գուլթուսու աթիլէյի շահանէ
իթա պուլլուլուշ տուր:

— «Գըպըստան կէլէն պիր մէքթուպ
կէօրէ, կէլէնտէ Լէվանթտա օղուհուու-
ղու միսիլու պուրատաքի Ամէրիգա գօն-
սօլսու իլէ բաշա հազրէթլէրի պէյնիւ
տէ վուգու Եաֆթէ օլան գըլ ու գալըն
թէֆթիլ ու թահգըգը գըլնընտա Պա-
պը-ալի թարաֆընտան մէմուրիլէթի
միսիւտէն իլէ իրսալ գըլնման իրֆաթ
Էֆէնտի քէնտի մէմուրիլլէթին իճրա
վե իտիլմամ իլէ, թէրթիպ իյլէտիլի րա-
բօրթօնու պու տէֆաքի վաթօր իլէ օլ
թարաֆա կէօնտէրմէքտէ տիր. Էֆէնտի
միւմայիլէյին գօնսօլսուն թէշէք քիսիլն
հազգը օլուուլու իպրագ իթտիքտէն
պաշգա, մէքթուր իշթիքեպլէ վէսիլէ
վէրէն միւտիր Էֆէնտի իլէ բաշա հազ-
րէթլէրի ալէյհէրինտէ աղըր մատտէլը
տախի իլալէ իթմիշ օլմամը գանն օլու-
մագտա տըր. Պինտէն ալէյին իքիսիլն
տախի աղ օլոււմսար, վե գօնսօլս գա-
վատըն Պապը-ալի թարաֆընտան, թա-
լապ օլոււնան թագմիլնաթըն իթա իտիլ-
մէսի մէմուլտէն պուլլուլումսար, վէքէպ-
լէք Ամէրիգա պանտէրապընտա սէլամլա-
նաճաղը իհթիմալտէն տիր: »

Լէվանթ Հէրալ:

— «Պապը ալիտէ կէլէն պիր թէվա-
թուրա կէօրէ, Չաթը հազրէթի սատա-
րէթրէնահի, մէմալլէրի մահրուսէյի Դա-
հանտէ, շու չիմտիլլէրի գալլէնէ նէգա-
րէն Էհէմիլլէթտէն պուլլուլու խու-
սուսլարըն Էմրի պասիլլէթ իգթիգապըն-
ճա Ֆէհմիլնէ վարապագ, իրիսթիւնէն
հալիլէրէ տայիր օլան իթիլնաղաթը Եէնի

պիր թէրթիպլէ իքիւրալ իլէ գալէմէ ալմըշ,
վե թէշէք քիլլէրէ սէպէպիլլէթ վիւրէն
խուսուսլարտա չօղաւնու տէֆի չարէսիլի
տիւշիւնմիւշ տիր:

«Պապը մէմուլաթա նէգարէն,
մէքթուր իսլահաթըն իճրապը գըլնընտա,
թարաֆը Էշրէֆի հազրէթի ֆատիլլա-
հիտէն լաղըմ կէլէն իրատէյի շէհրիւրի-
նիւ սատըր պուլլուլու լաճաղը հէնուգ մա-
լիւ մ տէյիլ իմիշ:

«Խուսուսու մէգպուրուշ սըհէթի
իլն քէֆալլէթ իտէմէտիլլիլլէրտէն, Եի-
շիտիլլէն նէգարէն տէ Եէրէք խապէր վէր-
մէքտէյիլ:

«Պուրատաքի միւշթէրիլլէրիլլիլլէն,
պու մատտէյի մուֆասալ սուրէթտէ
նիլլէն Եազմատըղըմըգ Ֆէհմի իտէպիլլէ-
ճէրլէրինտէ շիւքէ Եօգ տուր: »

Քէպ:

Պիլլէ Լէվանթըն պու չիւրհէսի վա-
հի տիր. զիրա, Չաթը հազրէթի իսլա-
ֆէթրէնահի թարաֆը Դահանէլլէրին-
տէն, րուզու մէյմէնէթ մէնուսու ճիւ-
լուսու Հիւմահուլարընտան պէրու, հիւ
պիր իսլահաթըն իճրապընտա գէրլէ գա-
տար արգու Էքիլլէրի կէօթէրիլլիլլէ ի-
շիտիլլէմիշ տիր:

— «Եաֆթտան ալտըղըմըգ պիր մէքթու-
պա նէգարէն, Նէլլի Չաթին նամ Ամէրի-
գա սէֆիլլէսի մահէլլի մէգպուրա վա-
սըլ օլմուշ, վե պէրապլլէրինտէ 136 նէ-
ֆէր Ամէրիգալը մէհաճիր կէօթիլլէրմիւշ
տիր:

«Մէրգու ման Ամէրիգալլար, Ֆիլիս-
թինտէ թէվաթթուշ իթմէք նիլլէթիլլէ-
թէշէք քիւր իտէն պիր ճէմիլլէթին ա-
զալարընտան օլուպ, վե քէնտիլլէր իլն
Եաֆթա խարիճինտէ իքի գըթա արաղի
հազըրլանտըղը անլաշըրըն տըր. Մէքթուր
արաղիտէն պիրիսի շէհրին ճանլալի Շէ-
մայիլլիտէ, վե շէհրէ Եարըմ սաաթ մէ-
նաֆէտէ վաղը օլուպ, վե տիլլէր գըթա-
սը տախի Դարը թարաֆընտա իքի միլ
մէսաֆէտէ պուլլուլու մագտա տըր. տրա-
զիլլի մէքթուրէ սայքի Բէմիլ Եօլուտա
օլուպ, վե Դարօն-տէրէսի միսիլլու

Թուրքուն՝ վէ բորթու գալ պաղլէլէն ընէն եագըն պիր մահէլտէ տիրլէր :

« Եւհրի մէզպուրուն հիւքիւմէթի Թարաֆընտան , մէրգու ման մէհարիճի ընէն հէր նէվի սիւհուլէթ կէօսթէրիւ միշ , վէ պէրապէր կէթիրտիքլէրի խայլե ձէ քէրէսթէ վէ եշեայի թայրէլէրի ի չին լազըմ կէլէն ըէսմի կիւմրիւք տախի պախշ օլունմուշ տուր :

« Մէրգու ման մէհարիլէր , բէք մէմ նուն օլաճագ պիր հալտէ օլուպ , վէ պու խուսուս բէք միւհիմմ վէ միւֆիտ իպ ըթթիլտէն պիրիսի սաեռլաճագ տըր :

« Ալաֆրանկա մահը հալին 29 ուն տա Թիկոնտէրօկա նամ Ամէրիգա Ֆիրգա թօնու մէզքիւր իսկէլէնէ վասըլ օլուպ , վէ եէվմի մէզպուրուն իսէ իսկէնտէրիյէ վէ Մալթիա Թարաֆըլարնա տօղըու եօլ ճու օլմուշ տուր :

ԼԷՆԻ ՀԵՐԵՄ :

Պիղիմ «այիր զագէթալարտա օգու տուղունմուգա նէզարէն , մէրգու ման մէհարիլէր , Եաֆա Թարաֆըլարնա եմ ըր զիրաթը թըպըր Ամէրիգա տա օլ տուղու կիպի իճրա իտէճէք օլտուգալ րընտան , հէր նէվի ալաթ ու էտէվաթը տախի պիրիքտէ կէթիրմիշլէր տիր :

« Պիղիմ Թիւրքիւմըլ իչին պուլնտան զե ետտէ պիր տօսթլուգ օլամագ . զիրա հէր շէյտէն զիեատէ էմրի զիրաթա իհ թիեաճըմըլ պուլունմագտա օլտուգտան պաշգա , պուլնար էօյլէ եալընըլ մէք թէպտէ էօյլէտիր կիպի զիրաթը լիսանէն էօյրէտէճէք օլմանըլ , իլա պիզգաթ իճրա իտէճէքլէրիտէն , չիֆթիլէրիսի զին ազ վագըրթ իչինտէ չօգ շէյ էօյրէնէ պիլէճէքլէրիտէ չիւրհէ եօգ տուր :

— . . . ՄԻԼԷԼԻՖ :

1866 . հոկտ . 18 իզմիս :

Հոկտեմբեր 14 տէ , եանի ճիւմա կիւ նիւ ախշամըր խօճա-իլի սանճաղը միւ թէսարըֆըլը իլէ , Հասան Պէսիմ բա շա հազըթլէրի իզմիտէ թէշօիֆ իթ տի . վէ էրթէսի կիւնիւ էհալի թօբլա նարագ էմրի ալիլէրի օգուենաու . միւշա ըլիլէյ հազըթլէրի պիր նուլթ իրատի իլէ էհալիլէ էֆքեարընը պէեան իլլէտի . շէյլէ քի Տէվլէթի ալիլէնին նիպամ ու գանուլունա միւրաճաթ իթմէքսիլզին հիւ պիր իշ կէօրմէնէճէկինի , վէ իսլամ վէ իրիսթիեանը պիլա ֆարգ թուլթա ճաղընը , վէ տէվլէթին մաթլուպունու հազգանիլէթ իւզըթ վագըրթիտէ թէտիյ . եէ իթմէլէրի լազըմ կէլէնէկինի եէկեան եէկեան պիրտիրտի . էմրի ալիլէրի օգուեն տուգտան սօնրա , մէճլիսի քէպիր ազալ րընը թօր իտէրէք իսլահաթա պէտ իլէ , գապթիլէլէրին քեաֆիլէսինի ճէմ իլլէտի , վէ հայտուլարըն տէրաթսթ ի տիրմէլէրին տայիր էմրիլէր վէրտի , վէ հազգանիլէթ իւզըթ շալըշտըլարընտա

միւքեաֆաթա նայիլ օլաճագլարըն տա իլի իլթար իլլէտի :

« Վէ կիճէ սաաթ ալթընա գատար զապ թիլէլէրին քեաֆիլէսինի սիլահալանարա րագ , վէ ալթարա պիլտիրէրէք հայտուլ արգասընտան գօշտուլտու , վէ ա նիտէ տախի սէմէրէսի կէօրիւլտիւ . շէյլէ քի , հայտուլարտան պիրիսինի սաղ սաղ թուլթալար , վէ տիկէր իքիսինի էօլ տիրտիրլէր , վէ չիմտի Լէֆթէր իլէ Մա նուլ պիրլէշմիշ օլտուգլարը հալտէ մու հասէրէ թահթընտա տըրլար . ինշալահ սայէյի միւթէսարըրֆիլէրիտէ , ազ կիւն տէ տէրտէթ օլմալարընը հալաուիսինի տախի վէրիլիմ . միւթէսարըրֆ հազըթլէրիլին իճրապընա միւպաշէրէթ պու եուրտուգլարը պիր գաշ իսլահաթլարը պիրտիրտիքտէն սօնրա , աիկէրլէրիսի տա իլի տէֆայի ախէրէ թէրք իտէրիմ . միւ շարիլէյ հազըթլէրի թէշօիֆլէրիտէն պէրու , աալա վագըրթ ֆէվթ իթմէքսի զին , մէմլէքլէրին շէրէֆինէ շալըճագտա տըր , չիմտիլէ գատար շարշը պէքճիլէրի միւք քէնաի քէյֆլէրի իսթէտիլի կիպի հալ ըթթիլտէ պուլունուլար իտի , վէ արա սըրա սիրգաթ տախի էքսիք տէյիլ իտի . միւշարիլէյ հազըթլէրի շարշը պէքճիլէրիլին , վէ բազպանտ պաշընը ճէլպ իլէ քէնաի էֆքեարընը պէեան իթտիքտէն սօնրա , հէր քէօշէ պաշընտա պիրէր նօգ թա գօնուլմապընը , վէ չիմտիլէտէք քէօշէ պաշընտա պուլունան ֆէնէրլէր ըլըգ վէրմէզ պիր շէյ իլլէն , հէքսինի տէյիլ թիրտիլ , վէ պիզգաթ ըսմիլին չըգալար րագ , իսթանալուն կազ ֆէնէրլէրի մի սիլու ֆէնէրլէր եաբուրըր , վէ հէր պէք ճիլին էլինէ իսպէր վէրսիլէր իչին , պիլ ըէր պօրու պուլունմապընը թէրթիպ իլլէտի , վէ վագըրթ վագըրթալ թէպտիլ կէզէճէկինի իլթար իլլէտի . . . միւլէլ իլի , չիմտիլէ գատար զանուլունմէ եաա տըլըլար արգապընտա էսկիրլէր , վէ կէլէն էմրիլմէլէր եալընըլ պիր գաշ քիշինին էլինտէ կէզէրլէր իլլէն , մէճլիսին օլթա եէրինտէ պիր թրաթէգա վագ իթտիրիպ , մախուսէն պիր քէաթիպ օթսըլթու , վէ գանուլունմէյի մէզքիւրու թրաթէգա նըն իւզէրիլէ գօշտուլտու , վէ կէլէն էմրիլէրի վէ եաբըլան մագպաթալարը մէճլիս ազալարընը հազըր օլտուղու վագըրթ , օգուենուպ հէքթսին ըէյիլին սօրուլաճա ղընը , վէ էկէր ըէյիլինէ գարշը պիր շէյ պուլունուլ իսէ սէյլէմէլէրիլին իլթար իլլէտի , վէ ալթըր քիշիտէն միւրէթ թէպ , եանի իւլիւ իսլամտան վէ իւլիւ իրիս թիանլարտան , պիր ճիլայլէթ մէճլիս թէշօիլ իլլէտի , վէ պիր գաշ կիւնտէն պիր տէգիլաթ մէճլիսի քիւշտու իտէճէ կինի իսպէր վէրտի . . . միւլէլ իլի Գօ ճա-իլի սանճաղըլ չօգ վագըրթտան պէրու պէյլէ պիր միւթէսարըրֆ բաշտա

միւհիլթաթի . սայէյի թէպաթըրլէրիլի Եահանէտէ հէլէ օնա տախի նայիլ օլտուգա վէ թանգիմաթ տէնիլէն իսլահաթը միւ շարիլէյ հազըթլէրի կիւնիւտէ կէօր մէյէ իւմիտ իլլէմէյէ պաշալարը :

Մ Ա Ս Ի Ս

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՄԱՆՈՒՑՈՒՄ ՎԷ ԻԼԱՆ

Նէ* Խիր պիր զագէթանըն պօրնու :

« Կէրէք իլիլիք վէ կէրէք ֆէնալըգ , հէր շէյլէ էհալիլէ իսպէր վէրիպ , հէր քէսի իլիլիլէ թէշօիլ վէ ֆէնալըգտան սազընտըրմագ :

« Նի* չին հէր եէրտէ զագէթա տիւլմէնի չօգ տուր :

« Իյիլիք եախօտ ֆէնալըլը եաբանլար ին սան օլտուգճա , թապիլթիլլէ քէնաի էֆալ ու հարէքլէրիլինտէն պահա իտէն զագէթա տան եա մէմուլն օլաճագլար , վէ եախօտ խուսուլմէթ կէօսթէրէք ճէրհիլէ չըգընա ճագլար տըր :

« Նի* չին չօգ տուր Մանղումէնին տիւլմէնի :

« Զիւնքի կէօրտիւկիւ վէ իշիթտիկի եալանը , եանլըլ վէ ֆէնալըլը պիլա իսթըր վէ կէօնիլ աիլտէ եազըպ ալէմէ ֆաշ իլլէմէքտէ տիր :

« Նէ* իսթէր Մասիս Մանղումէն :

« Գըրթիլիպ թօգմաղը , թօգմագ , թօգմագ , վէ եիլէ թօգմագ :

« Նի* չին իսլան օլմագ Մասիս :

« Զիւնքի ար ու հիճապը պիր թարաֆա աթմըլ օլտուգտան պաշգա , հէր զագէթա տան օլ գատար թօգմագ եէմիշ տիր քի , ար թըգ տէօրթ թարաֆը նասըր պաղլամըլ վէ ալըշմըլ տըր :

« Եյ պուլնա պիր շարէ :

« Պուլնա շարէ օլմագ . լաքին հիշ տէյիլ իսէ պուլունտուղու տէրէճէյի թէճագմուգ ի տէմէսին իչին , վուրմագ , վուրմագ վէ թէք րար վուրմագալ իզթիֆա օլունմալը տըր :

« Ինտիրէլիմ էօյլէ իսէ գրիթիպ թօգմագլարընը թէքէսինէ :

« Ընդհանուր ժողով կաթուղիկոսլուգ իչին պուրաաա գուրա վէրաթտէն սօնրա , նիզա մընըն իզթիգասընճա , քէնաի թարաֆընտան կէօնտէրէճէկի պիր կրօնական վէ պիրտէ աշ իտարհական իքի նէֆէր վէքիլլէրին ինթի իսպընը , վէ վէրիլէճէք թալիմաթըն թէր թիպ ու իթասընը , քէնաի թէշօիլ իթտիկի պիր գօմիսիօնա հալալէ իթմիշ , վէ մէզ քիւր գօմիսիօնա տախի Նէրսէս սըրագան իլէ Յակոբ էֆէնտի Նորատունկեանը միւնա սիպ կէօրմիւշ , վէ պու գարար իքի ալտան զիեատէ պէյն էլ էհալիլ իլիթիլիպ թէվա թուր պուլտուգտան սօնրա , միւմայիլէյ վէ քիլլէր սալպը միւմուրիլլէթլէրինէ կիթմիշլէր , վէ զագէթալար տախի հազըպ իլան իլլէմիշլէր իտի :

« Հայ պու քի միւմայիլէյ վէքիլլէր , հէր նասըլ իսէ , քէնաի քէնաիլլէրինէ Նէվրուգ եան Աբէղիկ էֆէնտիլի տախի պէրապէր ալ տըլարընտան , Մասիս կիթտիլլէրի վագըրթ , մէրգու ման տախի իսմինի զիք իտէրէք « Ուղեկից » սըֆաթըլա կիթտիկինի պիրտիրմիշ , վէ Մասիսին պու վէրաիկի Ուղեկից սըֆա թընըն եանլըլ օլմապընը , Նէ* մէզքիւր գօմիսիօն , Նէ* բաթիլիքիսանէ , վէ նէտէ հիշ պիր

դադարեալ վէ հիշ պիտի առամ ճէրհ խորագրէր վերմէմիշ խոր:

Պիտի միւսմայիլէն վէ քիլլէրին կէտիքիլլէրի զադէթալարտա եազրլարդընտա, Մասիս «Ուղեկից» լուղէթիսի «ատենադպիրէ» վէ «աղալը» սըֆաթընը «էֆէնտիլէ» թահվիլ իյլէմիշ, վէ էվլէլքի եազրլարդընտա տապան տապանա զըտտ օլարազ եազրլարդը սըրատա, հիշ տէյիլ իսէ դադէթա օգուեանլարը առամ եէրինէ գօեարադ, «հէր նէ գատար էվլէլլի «Ուղեկից» տէյի եազմը իտիք իսէտէ, սօն-րատան ալարդըմը մայիլմայթա նէզարէն, «ատենադպիր» իմիշ, սէյէրէք քէնտի խտաաքննա եանլընը թահիհ տախի իթմէմիշ իտի:

«Ուղեկից» սըֆաթըն առէթա պիր «եօլարգատալը» տիմէք օլուպ, հալպու քի «ատենադպիրիք» առէթա պիր մէմուրիյէթ տիմէք օլուպընտան, մէզքիւր իքի սըֆաթըն արա եէրինտէ բէք պիւլիւք պիր ֆարգ օլմասընա մէպնի, վէ էնալիսին օգու-տուղու չէյ իւզէրինէ տիգդաթընը առվէթ իյլէմէք նիյէթինէ միւպլէնի, Մանգուլմէ Մասիսին մէզքիւր եանլընը հազգը իլէ եիւղիւնէ վուրմուշ իտի:

Մասիս եա նէզաքէթիլէ եանլընը թա-հիհ իտէճէք, վէ եախօտ սօնրատան ալարդը ժալլուլմայթըն տահա վիեառէ էմիյէթիլ չա-եան օլուպընտան պիւլտիլէճէք եէրտէ, Ման-գուլմէյէ պալարընը-չըպալազա պիր թագըմ քիւֆիւրէր իտէրէք, էվլէլքի սէօյլէտիկիլ-լէ սօնրաքի սէօյլէտիկիլին զըտտիլէթիսի գաթաթմադ իսթէթաթտէն պաշա, պիրտէ պիւլիւք իթթիլար իլէ, Նէվրուզեան էֆէն-տինին օտաքընա թէյիլիք իթթիլիսին, վէ ա-տենադպիրիլլէ կիլմիշ իտուկիսին խապէր վէրաիկիսին տախի իսպաթ տէյի մէյտանէ կէ-թիւրմիշ, վէ 175 ինճի նիւսիսէմիգտէն ճէվա-պընը ալմը իտի:

Պիրտէ պու բաղար իրթէսի կիւնիւ չը-գարըլան 46 նիւմէրօյա միւրազգամ ուֆազ Մասիստէ բաթրիքիսին իմզաքըլա, մէզ-քիւր մատտէյէ տայիր պիր Պաշտօնական Մա-նուցում տէրճ իտիլտիկի կէօրիւլիւշ, վէ պայիսի թէհաճնիւպիւր օլմուշ տուր:

Մէզքիւր Մանուցումա նէզարէն, կիւեա պատգամաւոր էֆէնտիլէրին իսթէմէսիլլէ, վէ խառն ժողովուրտա ըրգա օլմասըլա, Նէվ-րուզեան էֆէնտիլ Նէմ «թէրճիւման» վէ հէմ-տէ «քարտուղար» տէյի կիլմիշ իմիշ:

Մասիս մէզքիւր ծանուցումա տէրճ իյ-լէտիքտէն սօնրա, քէլէվլէլ պալարընը-չըպ-լազա Մանուլմէյէ գարըն պէշ ալմըն առէտ տախիլքիւֆիւր ու հազարէթաթըն իյլէմիշ տիր:

Նասըլ քի Մանուլմէյին 175 ինճի նիւս-իսինտէ պէհան իթթիլիլիլլէ թէվֆիգան, պիւզ Մասիսին քիւֆիւրէրինէ ճէվապ վէրէ-մէյէճէկիլիլլէտէն, չու իսթմէթի պա գօնթ-րաթօ իհալէ իթթիլ օլուպընտուգ քիւֆիւր-պազ կակոսա իսպաթը վիւրէրէք, պէշ ալմը պին առէտ քիւֆիւր հազրլարմասընը իկ-թար իյլէմիշի պիր իտի, մէրգուլմէ քէնտի պօրճուլու. էտա իթթիլէքտէ օլուպ, կէլլիլմ չիմտի պիլտէ մէզքիւր Մանուցումա ճէվա-պընա:

Պիգճէ Մասիստէ քի մէզքիւր Մանուցում եա սախթէ տիր, եա չիմտի տիւշիւնիւլմիւշ տիր:

վէ եախօտ բաթրիքիսինէմիլ ազլէ

վէ նիզամէ մուղայիր պիր հարէքէթի իրթի-քեապ իթթիլ տիր:

Վազառ, սախթէ օլմասըն իթթիլմայիլ խա-րիճնտէ կիպի տիր, վէ չիմտի տիւշիւնիւլ-միւշ օլմասընտա էնէմիլիլլէ վիւրմիլիլ, լաքին սահի օլմասընտա բաթրիքիսինէն եա-գընըն չէյ տէյիլ տիր:

Էկէր սախթէ իսէ, թապիաթիլլէ բաթ-րիքիսինէ ճէրհ իթթիլ տիր. եօգ էկէրչիսա-հիհ իսէ ազլ ու նիզամէ մուղայիր օլու-ղու թարաթըմըգտան իսպաթ օլուպընտուր, իմտի իսպաթ իտէլիւմ:

1. Պատգամաւորլարը ընդհանուր ժո-ղով թարաթընտան թէյլլիլ օլուպընտան գօմի-սիւն թայեին իտիպ, վէ լազըմ կէլլէն թա-լիլմայթը տախի քէնտիսի վէրմիշ օլուպընտա, վէ հէր նիզամը իտարէեք թէվֆիգան, բէ-մի մէմուրլարըն թէրճիւմանլարը վէ եէր-քեաթիլլէրի տախի առէթա պիրէր բէսի մէմուր սայլմազառ օլուպընտա զահիթտէ պու-լուպընտա, էկէր սահիէն պատգամաւոր-լարըն էօյլէ պիր թէրճիւման վէ սէրքեաթի-պէ իթթիլեանլարը վար իտիլլէ, տէյիլ բաթ-րիքիսինէն, իլա քէրտիլլէրի թայեին ի-տէն գօմիսիւնտան իսթէմէլի իտիլլէր. վէ չաեքտ պատգամաւորլար նիզամա գուտուր-տա պուլուպընտա բաթրիքիսինէն իսթէ-միշ օլուպընտա տախի, բաթրիքիսինէն պատգամա-ւորլարա պու եանլընլարըն իթթար իլէ նի-զամընա թէվֆիգան հարէքէթ իթթիլլէրին թէվֆիլ իլէ քէնտիսի պիր թարաթա չէքի-մէլի իտի. էկէր էօյլէ եաթմաեղպտա, սա-հիէն Նէվրուզեան էֆէնտիլ մէզքիւր մէ-մուրիլլէթի իհալէ իյլէմիշ իսէ, ընդհանուր ժողովուրն հուգուգուլու աեազ ալմընա ալ-մըն տիր. չիւնքի մէզքիւր մէմուրիլլէն թայ-եին խուսուսուլու ընդհանուր ժողով քէն-տուքէ իհալէ իթթիլեալ, իլա պիր գօմիսի-սիւն միտուսա իհալէ իյլէմիշ իտի:

2. Էկէր Նէվրուզեան էֆէնտիլ բէսի պիր թէրճիւման վէ սէրքեաթիլլէ տէյիլ իտիլլէ, պատգամաւորլար օլ պապտէ ալա բաթ-րիքիսինէն միւրաճաթ իթթիլլէրին, ֆա-գաթ նիզամա մուղայիր օլուպ, վէ իւզէր-լէրինէ սէսուլլիլլէթ տալլէթ իտէրէք, իս-թէտիլլէրի առամը, մէսէլա աշը, ալապ, սէյիս վէ եախօտ սայիլ խըտմէթի մազա-մընտա, պէրապէր կէօթիլլէրիլլէր իտիլլէր:

3. Ֆարգ իտէլիւմ քի, տիւգաթ օլուպ-մաեարազ էօյլէ պիր նիզամըն հարէքէթ վուգուա կէլլիլ օլուպ, պու ճիւլլէ իլէ տա-խի, բաթրիքիսինէն Մասիստէ էօյլէ պիր ծանուցում կէօնտէրմէ կէ պօրճու վէ սէլա-հիլիլլէթի եօգ իտի. չիւնքի, բաթրիքիսինէնէ հիշ պիր լազընտ պուլուպընտա, իլա Ման-գուլմէ իլէ Մասիս միւրաճաթա կիլիլլէք-տէ, վէ արա եէրտէ, Նէվրուզեան էֆէնտի-վէտիլլէ պուլուպընտա իտի. տիմէք տիր քի, էկէր եազըլան չէլլէրտէ պիր եալան եա եանլընը վար իսէ, էվլէլա Նէվրուզեան էֆէնտի միւտտալ օլարազ, եա Մասիսին վէ եախօտ Մանուլմէյին եազըլարընը ճէրհ իյլէմէլի, վէ իսթեաթ իտէմէտիլլէտէ, վէ թահիլլէքաթ ու չէհաթթ լազըմ կէլլիլլէքտէ, պատգամաւորլար իլէ բաթրիքիսինէն կի-աիլ թաթիգ իյլէմէլիլլէ տալլէթ իթթիլ իտի. վէ Մասիս եա Մանուլմէյին օլ պապտէ նիզամըն հարէքէթ իթթիլլէրին, եանի

թաթիգ իտիճի մահէլլէ տալլէ կիլմէքսի-գին քէնտի եազըլարընա իարար իտէրէք տէվաթ իթթիլլէրին կէօրտիլլէ, բաթրիք-իսինէն պիր չէհաթթիլլէտէ ալարազ, տէ-սիլ բաթրիքիսինէ, իլա պիլգաթ քէնտիսի միւտտալ սըֆաթընա դադէթալարտա տէրճ իթթիլլէլի իտի:

Աճէպա բաթրիքիսինէ գաճիլ սըֆաթ իլէ մէզքիւր Մանուցումա Մասիստէ կէօն-տէրմիշ տիր. էկէր միւտտալ սըֆաթընա իսէ, պիրիլ քէնտիսիլլէ օլ պապտէ հիշ պիր իլիլլիլլէլլէ եօգ իտի. էկէր հաթիմ սըֆա-թընա իսէ, տալաճը քիճ իտի, նէճէտէ իտի, նէճ տէեքէք տալա իթթիլ իտի, քիմ-տէճ եախօտ գաճիլ դադէթալարտա, վէ գաճ-իլ եազըլարընա ալէյիլլէթ թէլլէք քիլլէլլէ իտի, նիզամէն լուղէթ պէ լուղէթ պիլտիր-մէլի իտի. վէ էկէր մուհաթազայի հուգուգ նիյէթիլլէ կէօնտէրմիշ իտի իսէ, պիրիլլէլի հազգը եօգ տուր, չիւնքի դադէթաճըլար եիւզ տիւրիլլէ մէսէլլէտէն տօլաեը միւպաշա-սաեա կիրիլլէր վէ կիրիլլէքտէ տիրլէր, վէ հիշ պիր բաթրիքիսինէ արաեա կիրմէք-տէ տէյիլ տիր, վէ կիրմէլլէ. իթթիլլէ էկէր միլլէթ մէմուրիլլէտէն պիրիլլէլլէ նամու-սուլուպիլլէպիլլէ իսպաթ իլլէլլէ տիր տէր իսէ, օնտա գօնաճ գօնա իլլէ ճէվապընտ վար տըր, չէօյլէ քի պուլուպընտ իլլէ ալ մուգաթ-տէմ Մասիս, մէրգուլմէ Նէվրուզեան էֆէնտի իլլէ Ուշեկիւտ տէյի եազըլար վազըթ, նիճ-չին ճէրհ իլլէ նամուսուլու վիգալէ իթթիլլէլլէ իտի. վէ հէր կիւն հէր սաաթ հէր դադէթա-լարտա, չուճա քահանալարըն, վարդապետ-լէրին վէ եպիսկոպոսլարըն նամուսուլու թօ-գուլուլմազա իլլէ, նիճին գալընպտա ճէրհ իլլէ նամուլարընը հըֆը ու վիգալէ իյ-լէմէլլէքտէ տիր. նէճ աճայիլ չէյ տիր պու քի, տահա պուլուպընտ օն կիւն մուգաթտէմ, օլ սէվաթիլլէ վէ վիգալէ իթթիլլէ Մասիս, Պալատ քարոզիլլէ Բարթուղիմէոս վարդապետ ալէյ-հիստէ չօգ չէլլէր սէօյլէլլէ, վէ եալան վէ եան-լըն օլուպընտ իլլէ, Պալատ էնալիսի բաթ-րիքիսինէն թէլլէք քիլլէլլէ իթթիլլէ, վէ Մասիստէ գար-չը պիր Պաշտօնական ծանուցում վէրլիլլէ-սին իսթիլլէտէ իլլէ իթթիլլէ իլլէ, գուլապ պիլլէ առամաեղ պիւզ չէվիլլէլլէտիր. վէ տահա կէլլէն ճիւմա իթթիլլէ կիւնիւ չըգտն ֆուլլէ-տա, պիլգաթ բաթրիքիսինէ, վէ սըրազան Պատրիարք հայր, վէ Ստեփան վարդապետ ալէյիլլէտէ նիլլէ եալանլար, իթթիլլէլլէ վէ հազարէթիլլէր եազըլմըն իլլէ, նէճ աճայիլ չէյ տիր քի պիւլլէն պիւլլէն սիւլլէլլէ իթթիլլէլլէ տալ պապտէ, պիր կիւն էվլէլ Նէվ-րուզեան էֆէնտի հազընտա եազըլմըն օ-լան պիր չէյ իլլէ, ալլէթթաճիլ պիր կիւն սօնրա Մանուցում նէլլէլլէ չըգընընտըն մէ-կէրչիլ պուլարա ալլ ու նիզամէ մուղայիր չէլլէր տէյիլ լիլլէլլէլլէ, մէկէրչիլ մէզքիւր Մանուցում իլլէ սախթէ օլմալ տըր, վէ եախօտ բաթրիքիսինէ պիր կիլլիլ սէպէպէ մէպնի. . . վէ պէլլէ Մանուլմէլլէ եուտար իւլլէլլէլլէ, պէլլէ պիր թէտալիր ալլէլլէլլէլլէ պուլուպընտ տըր տէյիլ ուլլէլլէ գաննա գահիլլէ օլմաեա հազըլմըն կօգմուտուր:

4. Բաթրիքիսինէ քէնտի. Մանուցումա տա «ալազը դադէթալարըն եանլընլարըն»

